

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli d. 26 April 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om rätt att meddela inteckningssäkerhet i åbyggnader å landet.

12 § i 7 Kapitlet Rättegångs-balken, sådan den lyder i Kongl. Förordningen den 13 Juli 1818, innehåller följande stadgande: "Ej må inteckning beviljas i hus, annan byggnad och vattenverk, hvarmed ständig rätt till grunden icke är förenad. Ej heller må inteckning beviljas i annan egendom, än den gäldenären veterligen genom laga fång förvärfvat, och deraf han egare är, då inteckning sökes: är egendomen kommen i hans hand, genom fång, som lagfaras bör; varde ej inteckning fastställd, förr än uppbud skett;" och är genom Kongl. Kungörelsen den 18 December 1823 stadgadt, att detta förbud ej må lämpas på sådana, å ofri grund i städerna belägna hus, byggnader och vattenverk, hvilkas innehafvare för besittningen af tomten erlægga en viss årlig tomtörefgift, och på grund deraf icke kunna från tomten skiljas, med mindre än att lösen för de derå uppförda byggnader till dem betalas.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, N:o 155, som blifvit till Lag-Utskottets behandling öfverlemnad, har Herr *O. Nilsson* anført, att under sednare tider vid många jernvägsstationer inom landet samhällen uppstått, hvilka mer och mer antagit likhet med städerna, ehuru lydande under landsrätt. Vid dessa stationer hade å tomter, upplåtna mot årlig afgäld, blifvit uppförda åbyggnader, hvilkas intecknande kunde för egarne vara af vigt; men rättigheten att erhålla inteckning i sådana byggnader vore dem genom stadgandet i 7 Kapitlet 12 § Rättegångsbalken förmenad; hemställande motionären fördenskull, "att Riksdagen för sin del beslutar ett sådant tillägg i Kongl. Kungörelsen den 18 December 1823, hvarigenom det deri omförmälda undantaget äfven blifver gällande för hus, byggnader m. m. å Staten tillhöriga, vid jernvägsstationer belägna och af Jernvägsstyrelsen mot tomtörefgift, men med byggnadslöseskyldighet, upplåtna marker, äfvensom i byggnader,

uppförda å jord, afsöndrade från enskildes hemman och lägenhet på minst trettio år, då kontrakt derom är in-tecknadt i egendomen, hvarifrån tomten är afsöndrad.“

Enligt 1 § i berörda Kongl. Förordning kan endast fast egendom blifva förmål för sådan in-teckning, som i samma Kongl. Förordning omförmäles. Stående i nära samband med gällande föreskrifter angående laga fång af fast egendom jemte lagfart derå, är denna lag byggd på sådana förutsättningar och principer, hvilka icke äro tillämpliga i fråga om lös egendom. På grund häraf, och då hus och byggnader å landet icke äro att hänföra till fast egendom, med mindre egande- eller ständig besittningsrätt till jord dermed är förenad, samt vid det förhållande att, med föranledande af Rikets Ständers underdåniga framställning, förslag till nya stadganden rörande in-teckning blifvit af dertill utsedde komiterade upprättadt och för närvarande är på Högsta Domstolens pröfning beroende, får Utskottet vördsamt hemställa,

att ifrågavarande motion ej må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 April 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

N:o 42.

Ank. till Riksd. Kansli d. 26 April 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om tillägg till stadgandet i 17 Kapitlet 5 § Rättegångs-balken angående vittnesersättning.

Omförmälda stadgande är af följande lydelse: “Den vitne påkallat, betale ty sin resekostnad och taring, efter dess värdighet. Sämjas de ej derom; lägge dem så Domaren emellan, som skäligt pröfvas“. Enligt Kongl. Kungörelserna den 20 November 1845 och den 23 Mars 1858 bör detta stadgande äfven tillämpas i gröfre, för allmänna säkerheten vådliga brottmål, som af allmän åklagare åtalas,